

ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปี 2553

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับสถาบันอุดมศึกษา ปี 2553 ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินใหม่แทนของเดิมที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2551

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

องค์ประกอบนี้เน้นกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน และเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกกลุ่มในสถาบันมีส่วนร่วม ตลอดจนการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ไปสู่ประชาคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบโดยทั่วกัน องค์ประกอบนี้มี 1 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 กระบวนการพัฒนาแผน

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน โดยมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบัน และได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551 – 2554)
2. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับสถาบันไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน
3. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม
4. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี
5. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ
6. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบันเพื่อพิจารณา

8. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภาสถาบันไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	มีการดำเนินการ 1 ข้อ
คะแนน 2	มีการดำเนินการ 2 หรือ 3 ข้อ
คะแนน 3	มีการดำเนินการ 4 หรือ 5 ข้อ
คะแนน 4	มีการดำเนินการ 6 หรือ 7 ข้อ
คะแนน 5	มีการดำเนินการ 8 ข้อ

องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต

องค์ประกอบนี้เน้นการวางระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพองค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 8 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐาน

1. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
  2. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด
  3. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพที่ต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย
- การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลาง

(หมายเหตุ : สำหรับหลักสูตรเก่าหรือหลักสูตรปรับปรุงที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนปีการศึกษา 2555 ให้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548)

4. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมิน 5 ข้อแรกและอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปี ทุกหลักสูตร

5. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ 4 กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้ และทุกหลักสูตร

6. มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างสถาบันกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร มากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ค2)

7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ง)

8. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรมากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมดทุกระดับการศึกษา (เฉพาะกลุ่ม ค1 และ ง)

การนับจำนวนนักศึกษาให้นับตามจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า

การนับหลักสูตรปริญญาโท แผน ก และปริญญาเอก ให้นับหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรอบปีการศึกษาที่ประเมิน การนับหลักสูตรทั้งหมดให้นับหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนทุกระดับปริญญา โดยนับรวมหลักสูตรที่ดรับนักศึกษา แต่ไม่นับรวมหลักสูตรที่สภาสถาบันอนุมัติให้ปิดดำเนินการแล้ว

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนน 1 มีการดำเนินการ 1 ข้อ
- คะแนน 2 มีการดำเนินการ 2 ข้อ

- คะแนน 3 มีการดำเนินการ 3 ข้อ
- คะแนน 4 มีการดำเนินการ 4 ข้อ
- คะแนน 5 มีการดำเนินการครบ 5 ข้อตามเกณฑ์ทั่วไป และครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

เกณฑ์การประเมิน

สามารถเลือกใช้เกณฑ์การประเมินได้ 2 แนวทาง คือ

1. แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก เป็นคะแนนระหว่าง 0 - 5 หรือ
2. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นคะแนนระหว่าง 0 - 5

เกณฑ์เฉพาะกลุ่มสถาบันกลุ่ม ค1 และ ง

1. ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 คือร้อยละ 60 ขึ้นไป หรือ
2. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 คือ ร้อยละ 12 ขึ้นไป

การนับจำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับตามปีการศึกษา และนับทั้งอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

เกณฑ์การประเมิน

สามารถเลือกใช้เกณฑ์การประเมินได้ 2 แนวทาง คือ

1. แปลงค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ เป็นคะแนนระหว่าง 0 - 5 หรือ
2. แปลงค่าการเพิ่มขึ้นของค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นคะแนนระหว่าง 0 - 5

เกณฑ์เฉพาะกลุ่มสถาบันกลุ่ม ค1 และ ง

สำหรับสถาบันกลุ่ม ค1 และ ง จะนับเฉพาะอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

1. ค่าร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 คือร้อยละ 60 ขึ้นไป หรือ
2. ค่าการเพิ่มขึ้นของร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ที่กำหนดให้เป็นคะแนนเต็ม 5 คือ ร้อยละ 12 ขึ้นไป

การนับจำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับตามปีการศึกษา และนับทั้งอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ